Warmteprogramma Gemeente Hattem

Themasessie gemeenteraad

Eva Herrewijnen, Stephan Roos

3 november 2025

Agenda

1. Aanleiding: waarom een warmteprogramma?
2. Aanpak en planning warmteprogramma Hattem
3. Korte terugblik TVW en haalbaarheidsonderzoeken
4. Uitgangspunten

1. Aanleiding

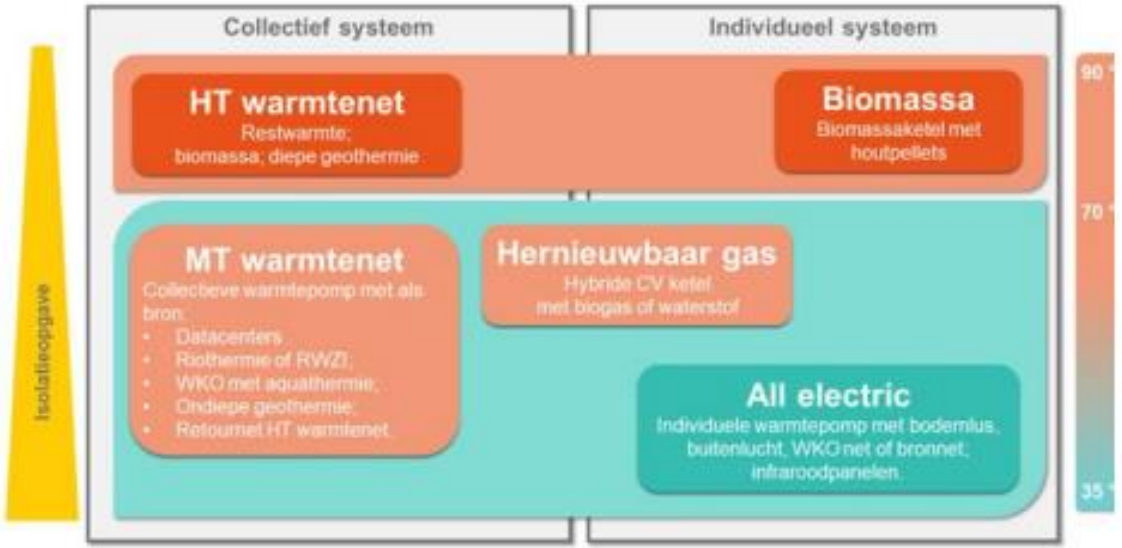
Waarom een warmteprogramma?

- Klimaatakkoord: beperken van wereldwijde opwarming
- Klimaatwet: in 2030 55% reductie van broeikasgassen, in 2050 netto 0 CO2-uitstoot → aardgasvrije gebouwde omgeving
- Gemeenten werken hier stapsgewijs naartoe in de ‘warmtetransitie’, waarvoor de gemeente Hattem in 2020 de Transitievisie Warmte (TVW) heeft opgesteld
- In 2026 moet de gemeente een nieuw warmteprogramma vaststellen (wettelijke opvolger TVW)
- Ontwikkelingen die invloed hebben op warmtetransitie in Hattem:
  - Externe factoren als netcongestie, gestegen energieprijzen en geopolitieke ontwikkelingen
  - Nieuwe wet- en regelgeving: Wet collectieve warmte (WCW) met publiek meerderheidsbelang en Wet gemeentelijke instrumenten warmte (Wgiw) met aanwijsbevoegdheid

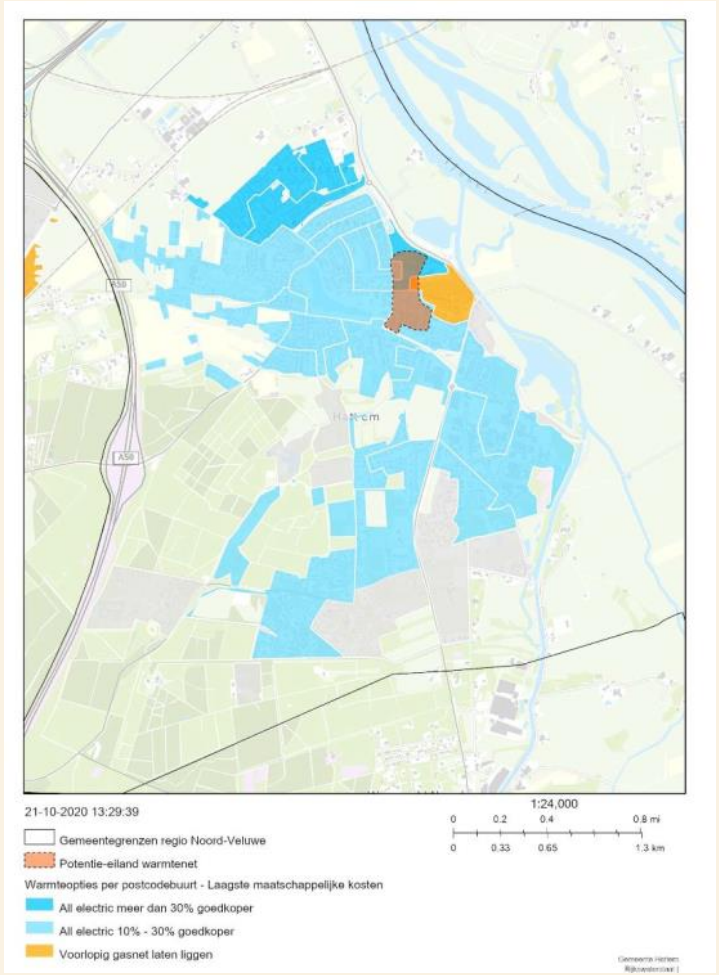
1. Aanleiding

Wat houdt het warmteprogramma in?

- Onderbouwde keuzes over ‘wat’ en ‘wanneer’:

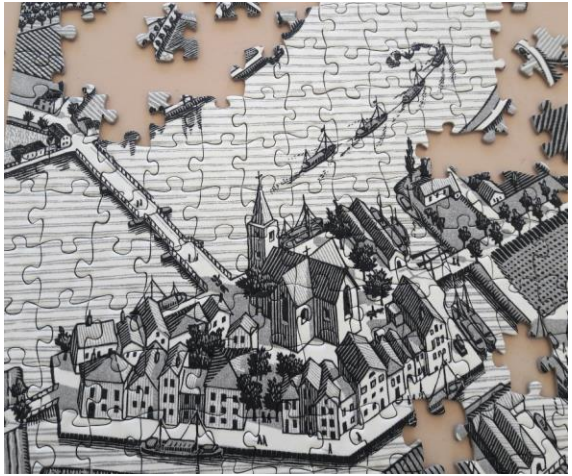
Figuur 4 - Warmteoplossingen ingedeeld naar temperatuurniveaus

A50
A50
21-10-2020 13:29:39
1:24,000
0 0.2 0.4 0.8 mi
0 0.33 0.65 1.3 km
Gemeentegrenzen regio Noord-Veluwe
Potentie-eiland warmtenet
Warmteopties per postcodebuurt - Laagste maatschappelijke kosten
All electric meer dan 30% goedkoper
All electric 10% - 30% goedkoper
Voorlopig gasnet laten liggen

1. Aanleiding

En wat is dan een goede keuze?

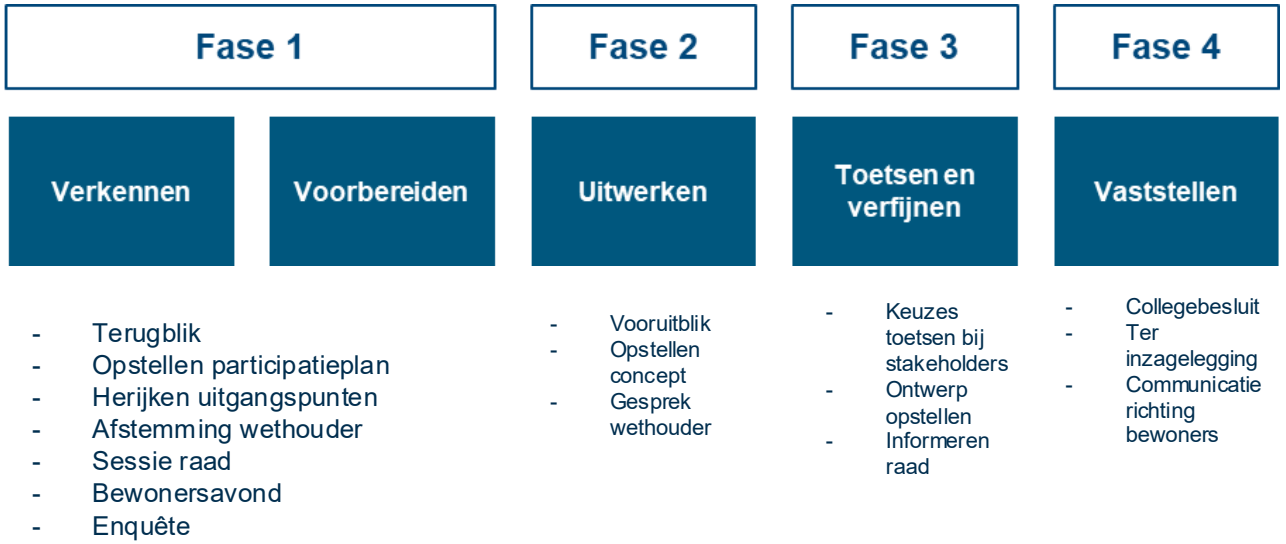
- Er is geen ‘one solution fits all’
- Meestal een combinatie van warmteoplossingen per gemeente
- Afhankelijk van techniek, beschikbare bronnen, draagvlak, kosten, samenwerking, tijdspad, etc.
- Kiezen voor de ene oplossing heeft gevolgen voor een andere oplossing:
  - Haalbaarheid andere systemen/oplossingen
  - Ruimte op het (elektriciteits)net
  - Mate van benodigde isolatie

- Energiebesparing en isolatie is vrijwel altijd een ‘geen spijt-maatregel’

2. Aanpak en planning warmteprogramma

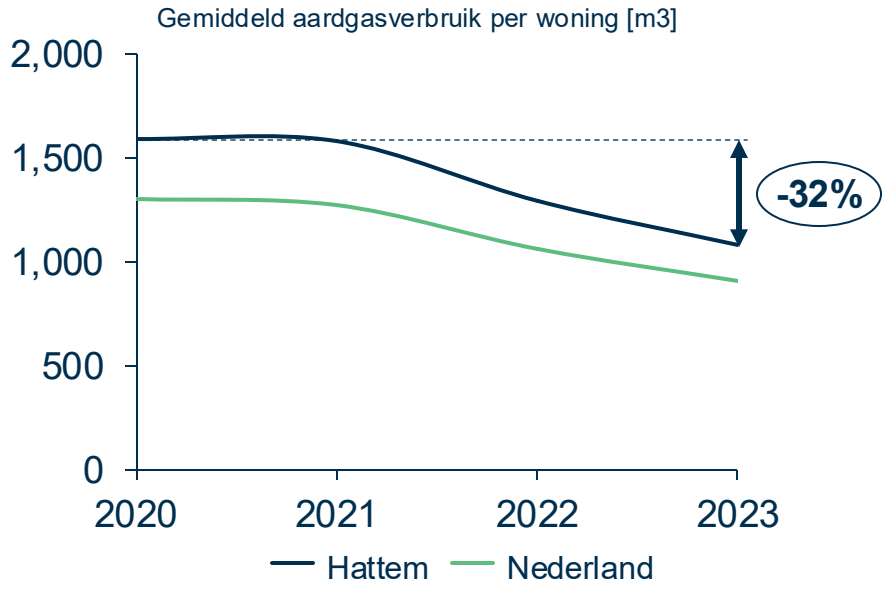
Voorgestelde fasen opstellen Warmteprogramma Hattem

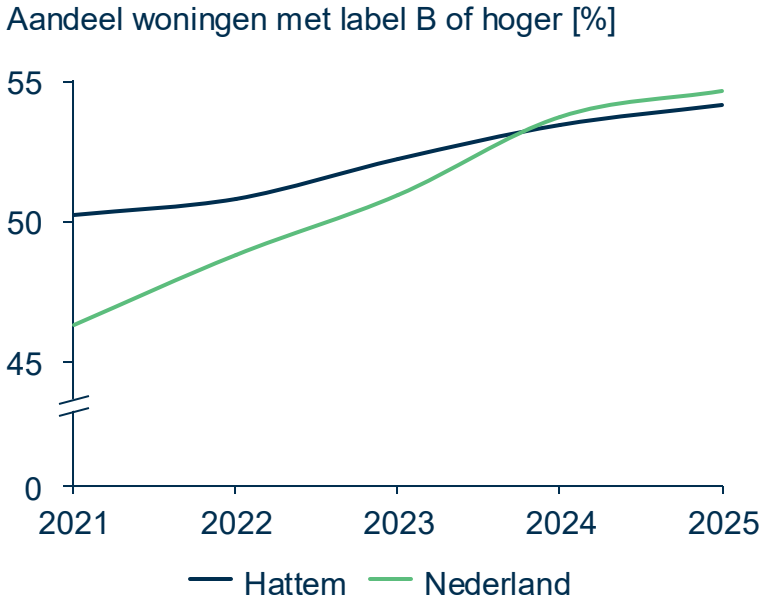

3. Korte terugblik TVW

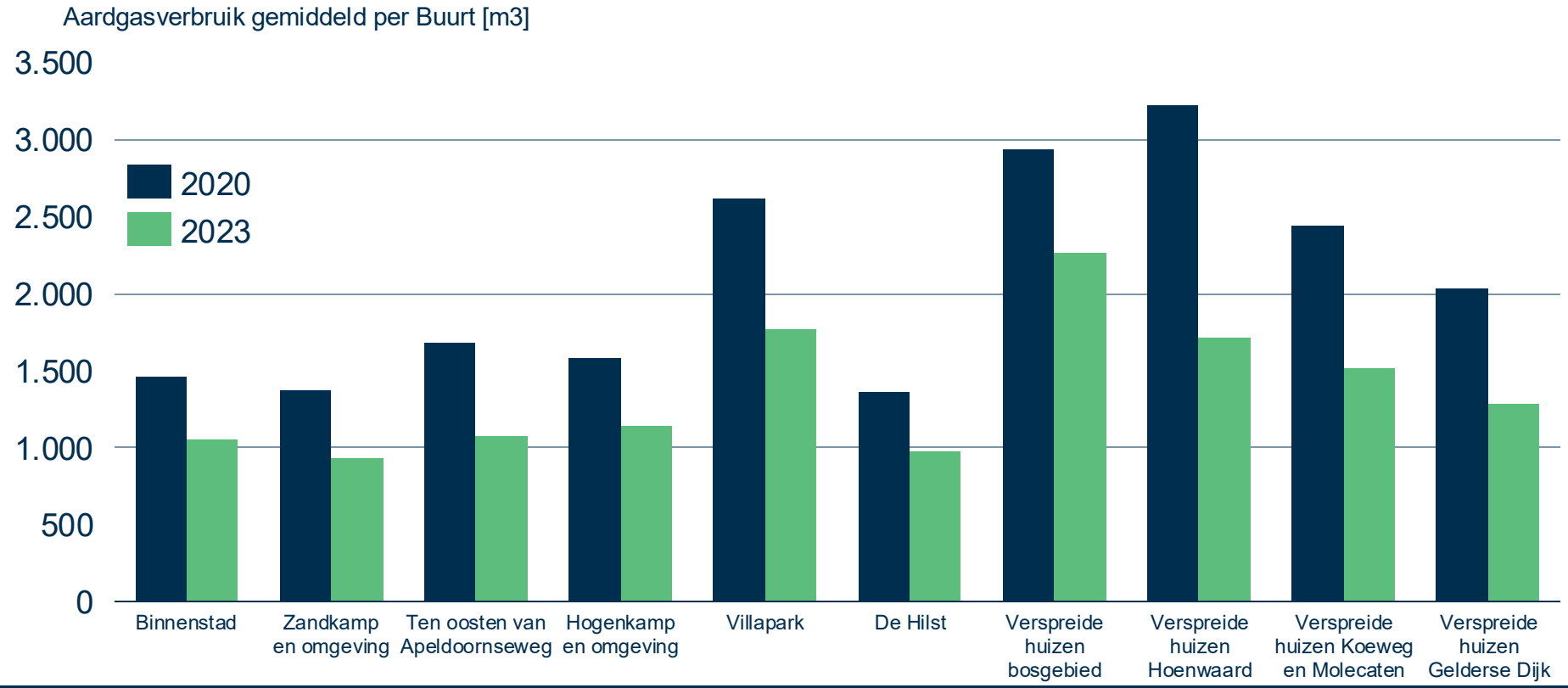
Activiteiten laatste 5 jaar	
2020	• Vaststelling van de warmtevisie Hattem (TVW Hattem) • Wijkvolgorde en kansrijke aardgasvrije oplossingen worden bepaald
2021 - 2022	• Quickscan Thermische Energie uit Oppervlaktewater (TEO) • Buurtanalyse De Bongerd (Liander) • Wijkaanpak Netelhorst (Over Morgen) • Startdocument de Hilst • Verkenning TEO de Bongerd (Arcadis)
2023 - 2024	• Start van het Hattems Isolatieplan: collectieve isolatieactie voor woningeigenaren • Opstellen van oplegnotitie met voorgestelde acties voor uitvoering van de TVW) • Rapportage “Van TVW naar WUP” • Onderzoek naar verduurzaming van De Marke en omgeving (Fakton)
2025	• Start Warmteprogramma met Haskoning

3. Korte terugblik TVW

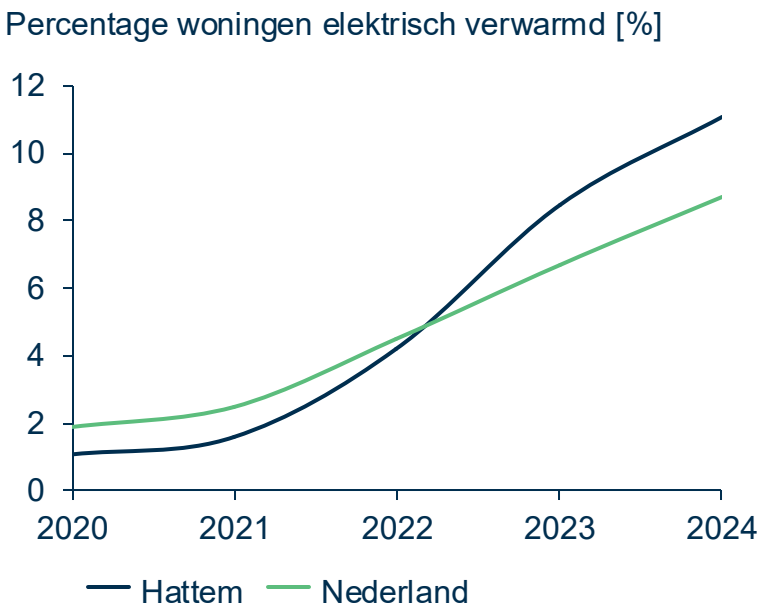

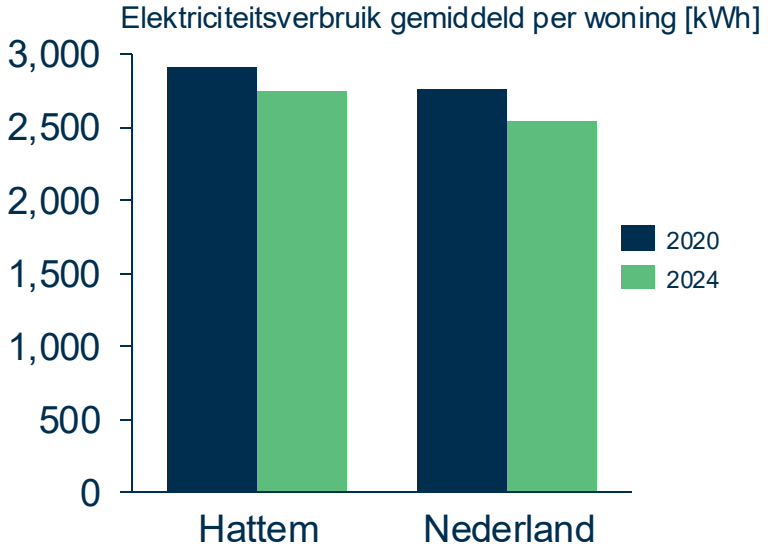

3. Korte terugblik TVW

3. Korte terugblik TVW

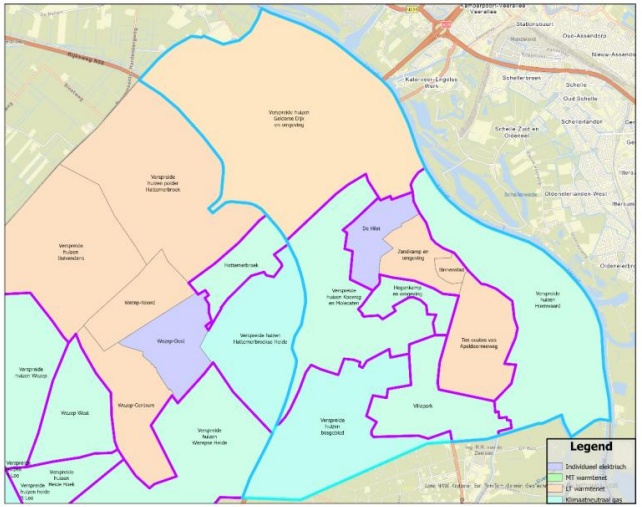

3. Korte terugblik TVW

Belangrijke inzichten recente studies – bronnenstudie Noord Veluwe (2025)

- Mogelijke kansrijke buurten voor ZLT-warmtenet met WKO:
  - Binnenstad
  - Zandkamp
  - Apeldoornseweg
  - (gedeelten van) Gelderse Dijk
- Clustering van buurten kan tot 22% collectieve invulling van warmtevraag leiden, maar spreiding van woningen maakt dit in praktijk lastig.
- Klimaatneutraal gas (zoals groengas/waterstof) wordt genoemd als optie, maar niet aanbevolen zonder concrete toewijzing vanwege onzekerheid in beschikbaarheid en prijs.

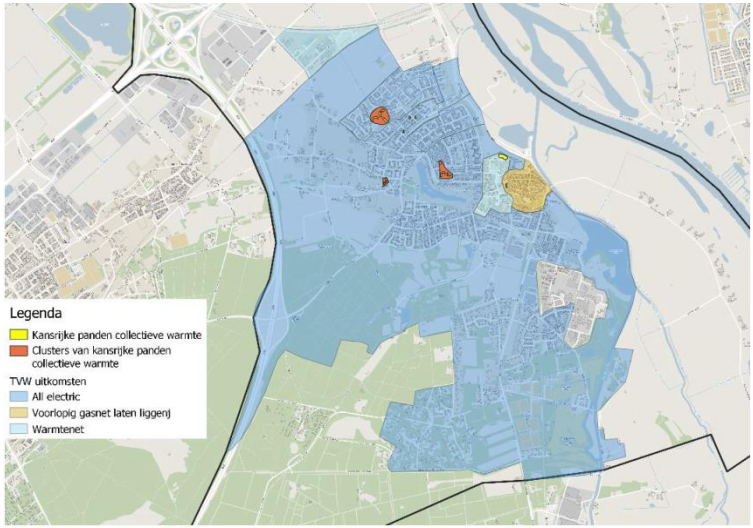
Figuur 13: Gekozen strategie per buurt in Hattem - Startanalyse 2025

Tabel 9: Vergelijking aantal buurten per strategie in Hattem

3. Korte terugblik TVW

Belangrijke inzichten recente studies – van TVW naar WUP (2024)

- Aanbeveling voor all-electric oplossingen in de meeste buurten.
- Enkele buurten (zoals Binnenstad en Zandkamp) worden als mogelijk kansrijk voor collectieve warmte aangemerkt.
- Financiële haalbaarheid en vergunningen zijn grote uitdagingen bij collectieve systemen.
- De Hilst: gekozen voor individuele hybride warmtepompen vanwege bouwjaar en technische geschiktheid.
- Netelhorst: businesscase voor TEA-warmtenet is zwaar onrendabel.
- De Bongerd: TEO met WKO is technisch mogelijk, maar vergunningen en ondergrond zijn complex.

4. Uitgangspunten

- **Uitgangspunten vanuit de TVW:**
  - Realistische en onderbouwde keuzes
  - Snelheid met zo min mogelijk overlast
  - Duurzaamheid en lokaal eigenaarschap
  - Maatschappelijke betaalbaarheid
  - Gedeeld eigenaarschap

- **Randvoorwaarden**
  - Capaciteit en middelen
  - Een passend aanbod van bronnen

4. Uitgangspunten in dilemma’s

De laagste kosten voor de maatschappij als geheel zijn voor ons leidend...

Of…

De laagste kosten voor de eindgebruiker zijn voor ons leidend?

4. Uitgangspunten in dilemma’s

Na de kosten is voldoende maatschappelijk draagvlak voor ons leidend...

Of…

Na de kosten vinden we de uitvoerbaarheid (technisch, organisatorisch, etc.) van oplossingen leidend?

4. Uitgangspunten in dilemma’s

Als gemeente wachten we af tot initiatieven uit de samenleving zich bij ons melden...

Of…

Als gemeente gaan we proactief met inwoners in gesprek, hoe we onze gebouwen zo goed mogelijk aardgasvrij kunnen maken?

4. Uitgangspunten in dilemma’s

We nemen alleen besluiten over aardgasvrije warmteoplossingen als we het daarover eens zijn met onze maatschappelijke partners (woningcorporaties, netbeheerder, inwonercollectieven, bedrijven, etc.)...

Of…

Als gemeente nemen we besluiten die passen bij onze wettelijke regierol, ook als niet iedereen het daarmee eens is?

4. Uitgangspunten in dilemma’s

Als gemeente zijn wij van plan om de komende 10 jaar onze aanwijsbevoegdheid in te zetten

Of…

Als gemeente maken we voorlopig geen gebruik van onze aanwijsbevoegdheid?

4. Uitgangspunten in dilemma’s

- *Wat wilt u ons nog meegeven m.b.t. het opstellen van het warmteprogramma?*

Warmteprogramma gemeente Hattem

Sessie gemeenteraad

03-11-2025

Dank voor uw aandacht!

